

World Health
Organization
Thailand

ข้อควรพิจารณา สำหรับคนพิการ ในระหว่างการระบาดของ โรคโควิด-19

โควิด-19

www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019

โรคไม่ติดต่อและ

สุขภาพจิต

www.who.int/ncds
www.who.int/mental-health

ความพิการ

www.who.int/health-topics/disability

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การระบาดของโรคไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือโรคโควิด-19 เป็นการระบาดใหญ่ทั่วโลก สืบเนื่องจากขนาดและความเร็วของการแพร่กระจายเชื้อ

องค์การอนามัยโลกและหน่วยงานต่าง ๆ ด้านสาธารณสุขทั่วโลกกำลังดำเนินการเพื่อควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 ประชากรบางกลุ่ม อาทิ คนพิการ อาจได้รับผลกระทบจากโรคโควิด-19 มากกว่าประชากรกลุ่มอื่น ๆ ผลกระทบเหล่านี้จะสามารถบรรเทาลงได้ หากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการป้องกันและการดำเนินการอื่น ๆ อย่างเหมาะสม

โควิด-19

เหตุใดจึงจำเป็นต้องมีข้อควรพิจารณาเพิ่มเติมสำหรับคนพิการในระหว่างการระบาดของโรคโควิด-19

การดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าคนพิการสามารถเข้าถึงบริการด้านการดูแลสุขภาพ การสุขาภิบาลและน้ำ และข้อมูลที่จำเป็นด้านสาธารณสุข แม้ในยามที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 นั้นเป็นสิ่งจำเป็น

คนพิการอาจมีความเสี่ยงสูงต่อการติดโรคโควิด-19 เนื่องจาก

- อุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรการด้านสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน อาทิ การล้างมือ (เช่น อ่างล้างมือ อ่างน้ำหรือก๊อกน้ำ ที่คนพิการอาจไม่สามารถเข้าถึงได้ทางกายภาพ หรือ คนพิการอาจมีข้อจำกัดทางกายที่ทำให้ไม่สามารถถูมือทั้งสองข้างได้ทั่ว)
- ความลำบากในการเว้นระยะห่างทางสังคมเนื่องจากจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือ เนื่องจากพักอยู่ในสถานดูแล
- ความจำเป็นที่จะต้องสัมผัสพื้นผิวต่าง ๆ เพื่อรับข้อมูลจากภายนอก หรือเพื่อช่วยพยุงร่างกายตนเอง
- อุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลสาธารณสุข
คนพิการที่มีโรคประจำตัวอาจมีความเสี่ยงสูงที่จะมีอาการรุนแรงหากติดเชื้อ เนื่องจากโรคโควิด-19 ทำให้โรคประจำตัวที่มีอยู่เดิมยิ่งแย่ลง โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ระบบภูมิคุ้มกัน โรคหัวใจ และโรคเบาหวาน
- อุปสรรคในการเข้าถึงการดูแลสุขภาพ
คนพิการอาจได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 ไม่เท่ากัน เนื่องจากการหยุดชะงักของหน่วยบริการที่คนพิการจำเป็นต้องพึ่งพา

อุปสรรคที่คนพิการต้องเผชิญจะลดลงได้หากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างเหมาะสม

โควิด-19

ข้อควรพิจารณาสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติของคนพิการและผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือน

ลดโอกาสในการสัมผัสโรคโควิด-19

คนพิการทุกคนรวมถึงผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนควรปฏิบัติตาม [แนวทางด้านมาตรการป้องกันขั้นพื้นฐานโดยองค์การอนามัยโลก](#) ในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19¹ หากท่านมีอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันขั้นพื้นฐานเหล่านี้ (เช่น ไม่สามารถเข้าถึงอ่างล้างมือ อ่างน้ำหรือก๊อกน้ำ เพื่อล้างมือเป็นประจำได้) ท่านควรขอความช่วยเหลือจากครอบครัว เพื่อน หรือผู้ดูแลให้ช่วยดัดแปลงสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม นอกจากนั้นท่านควร

- หลีกเลี่ยงสิ่งแวดล้อมที่มีคนหนาแน่นให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และลดการสัมผัสทางกายกับคนอื่น ๆ รวมทั้งพิจารณาออกไปข้างนอกในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ชั่วโมงเร่งด่วน หรือออกไปในช่วงเวลาที่มีการจัดให้เป็นชั่วโมงพิเศษสำหรับคนพิการ (หากมี)
- ซื้อของผ่านระบบออนไลน์หรือทางโทรศัพท์ หรือขอความช่วยเหลือจากครอบครัว เพื่อน หรือผู้ดูแล เพื่อหลีกเลี่ยงการออกไปยังสิ่งแวดล้อมที่มีผู้คนหนาแน่น
- อาจตัดสินใจที่จำเป็นเร่งด่วน อาทิ อาหาร ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ยาหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อลดความเสี่ยงในการออกไปในที่สาธารณะ
- ควรทำงานจากที่บ้านหากเป็นไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากตามปกติท่านต้องทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีคนพลุกพล่านและหนาแน่น
- ควรมั่นใจว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (หากใช้) ได้รับการฆ่าเชื้อเป็นประจำ อุปกรณ์เหล่านี้ได้แก่ รถนั่งคนพิการ ไม้เท้า เครื่องช่วยเดิน 4 ขา แผ่นสำหรับเลื่อนตัว ไม้เท้าสำหรับคนพิการทางสายตา และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จับและใช้บ่อย ๆ ในที่สาธารณะ

วางแผนเพื่อให้การดูแลและความช่วยเหลือที่จำเป็นมีความต่อเนื่อง

- หากท่านต้องพึ่งพาผู้ดูแล ควรพิจารณาหาผู้ดูแลคนอื่น ๆ เผื่อไว้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในกรณีที่ผู้ดูแลป่วยหรือจำเป็นต้องแยกกักตนเอง
- หากท่านจัดหาผู้ดูแลผ่านหน่วยงานตัวแทน ควรหาข้อมูลว่าหน่วยงานมีมาตรการฉุกเฉินรองรับในกรณีที่ขาดแคลนแรงงานอย่างไรบ้าง ท่านอาจบอกให้ครอบครัวและเพื่อนทราบว่าพวกเขาอาจช่วยเหลือเพิ่มเติมอะไรได้บ้าง และเหตุการณ์ที่ท่านอาจต้องขอความช่วยเหลือ
- มีข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในชุมชน ที่ท่านสามารถเข้าถึงได้เมื่อต้องการความช่วยเหลือ

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

โควิด-19

เตรียมความพร้อมของผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนในกรณีที่ท่านติดโรคโควิด-19

- บอกข้อมูลสำคัญใด ๆ ของท่านที่จำเป็นต้องใช้หากท่านเจ็บป่วยแก่ผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือน รวมถึงเพื่อนและครอบครัวที่ท่านไว้วางใจ ได้แก่ ข้อมูลการประกันสุขภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับยาที่ใช้ บุคคลหรือสัตว์ที่พึ่งพาท่านและจำเป็นต้องได้รับการดูแล (ลูก ผู้สูงอายุ หรือสัตว์เลี้ยง)
- บอกให้ผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนทุกคนรู้ว่าต้องทำอะไรหากท่านติดโรคโควิด-19 หรือต้องการความช่วยเหลือ
- แนะนำให้ผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนรู้จักกับเครือข่ายที่ให้ความช่วยเหลือแก่ท่าน (หากยังไม่เคยรู้จักกัน) เพื่อให้สามารถติดต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพในกรณีที่ท่านเจ็บป่วย
- มีเบอร์โทรศัพท์ของบริการสาธารณสุขทางไกลที่เกี่ยวข้องและสายด่วนต่าง ๆ² ในกรณีที่ท่านมีคำถามหรือต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ที่ไม่เร่งด่วน

สุขภาพกายและใจของผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนและผู้ดูแล

- สมาชิกทุกคนในครัวเรือนและผู้ดูแลจำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันการติดโรคโควิด-19
- ปฏิบัติตาม [แนวทางข้อพิจารณาด้านสุขภาพจิตโดยองค์การอนามัยโลก](#)³ และแนวทางในการบริหารจัดการโรคประจำตัวที่เป็นกลุ่มโรคไม่ติดต่อในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19⁴
- ส่งเสริมให้เด็กที่พิการยังสามารถเล่น อ่าน เรียน และติดต่อกับเพื่อน ๆ โดยใช้การโทรศัพท์ การส่งข้อความ หรือสื่อสังคมออนไลน์
- หากผู้ร่วมอาศัยในครัวเรือนมีอาการของไวรัส บุคคลนั้นควรแยกกัก สวมหน้ากาก และรับการตรวจหาเชื้อให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ พื้นผิวสัมผัสทั้งหมดต้องได้รับการฆ่าเชื้อ และทุกคนในครัวเรือนต้องเฝ้าติดตามอาการตนเอง หากเป็นไปได้ ควรย้ายผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีระบบภูมิคุ้มกันต่ำไปยังสถานที่ต่างหากจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาแยกกัก

² บริการสาธารณสุขทางไกลอาศัยการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์และเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ในการให้การดูแลด้านสุขภาพภายนอกสถานบริการสาธารณสุขแบบดั้งเดิม

³ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/mental-health-considerations.pdf?sfvrsn=6d3578af_2

⁴ <https://www.who.int/who-documents-detail/covid-19-and-ncds>

โควิด-19

การดำเนินงานของภาครัฐ

สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารด้านสาธารณสุข

- หมายรวมถึงการมีคำบรรยาย ภาษามือ สำหรับทุกเหตุการณ์และการสื่อสารที่เป็นการถ่ายทอดสดและบันทึกเทป ได้แก่ คำกล่าวของภาครัฐ การแถลงข่าว และสื่อโซเชียลมีเดียที่มีการถ่ายทอดสด
- แปลงสื่อสาธารณะให้อยู่ในรูปแบบที่ “อ่านง่าย” เพื่อให้ผู้ที่มีความพิการทางสติปัญญาหรือความบกพร่องของสมรรถนะทางสมองสามารถเข้าถึงได้
- พัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์โดยการใช้รูปแบบเอกสารที่เหมาะสม (เช่น ใช้ซอฟต์แวร์ Word) มีเค้าโครงหัวเรื่อง จัดพิมพ์บนกระดาษขนาดใหญ่ และมีรูปแบบที่ใช้อักษรเบรลล์สำหรับคนหูหนวกและคนตาบอด
- มีคำบรรยายรูปภาพในเอกสารหรือบนสื่อโซเชียลมีเดีย และใช้รูปภาพที่ครอบคลุมคนทุกกลุ่มและไม่ตีตราความพิการ
- ร่วมมือกับองค์กรด้านคนพิการ รวมถึงหน่วยงานขับเคลื่อนเชิงนโยบายและหน่วยงานที่ให้บริการต่าง ๆ แก่คนพิการเพื่อช่วยเผยแพร่ข้อมูลด้านสาธารณสุข

มีมาตรการเฉพาะสำหรับคนพิการและเครือข่ายที่ทำหน้าที่ให้ความดูแล

ร่วมมือกับคนพิการและหน่วยงานผู้แทนคนพิการในการกำหนดมาตรการด้านการเงินและการจัดการ เช่น

- ชดเชยรายได้ให้แก่ญาติและผู้ดูแลที่ต้องหยุดงานเพื่อมาดูแลคนในครอบครัว โดยอาจเป็นการจ่ายเงินให้แก่ญาติที่ต้องช่วยเหลือคนพิการในครอบครัวในระหว่างชั่วโมงการทำงานตามปกติของตนเอง โดยมีการจำกัดกรอบระยะเวลาในการชดเชย
- ชดเชยรายได้ให้แก่ญาติและผู้ดูแลที่ทำงานแบบไม่มีนายจ้างหรือทำงานในลักษณะไม่เป็นทางการและจำเป็นต้องกักตัว เพราะอาจทำให้คนพิการเสี่ยงต่อการติดเชื้อหากมาทำงาน
- มีนโยบายที่อนุญาตให้สามารถทำงานจากบ้านและความยืดหยุ่น พร้อม ๆ กับชดเชยค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ต้องใช้เพื่อการทำงานจากบ้าน
- มาตรการด้านการเงิน (ซึ่งมักอยู่ภายใต้ชุดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวม) ครอบคลุมกลุ่มคนพิการ อาทิ การจ่ายเงินก้อนให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์ การยกเว้นภาษี เงินช่วยเหลือในการซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภค และหรือการเลื่อนผ่อนชำระ สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ

โควิด-19

- โรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ ดำเนินงานอย่างเหมาะสมเพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนที่พิการที่จำเป็นต้องเรียนจากบ้านเป็นเวลานานสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง
- การจัดทำสายด่วนในหลายรูปแบบ (เช่น โทรศัพท์ และอีเมล) เพื่อให้คนพิการสามารถสื่อสารกับภาครัฐ สอบถามข้อมูล และแจ้งข้อวิตกกังวล

มีมาตรการเฉพาะสำหรับหน่วยงานที่ให้บริการแก่คนพิการในชุมชน⁵

ประสานกับผู้ให้บริการแก่คนพิการเพื่อกำหนดการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้มีการจัดบริการแก่คนพิการอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้คนพิการเป็นกลุ่มหลักที่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกัน

- สนับสนุนหน่วยงานจัดหาผู้ดูแลคนพิการให้มีแผนฉุกเฉินเพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ที่ผู้ดูแลถูกลดจำนวนลง
- ประสานกับหน่วยงานจัดหาผู้ดูแลคนพิการในการลดขั้นตอนยุ่งยากและอุปสรรคในการรับสมัครบุคลากรเข้าทำงาน ในขณะเดียวกันกับที่ยังคงรักษามาตรการป้องกัน อาทิ การตรวจสอบประวัติผู้ดูแลโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- พิจารณาการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในระยะสั้นแก่หน่วยงานจัดบริการดูแลคนพิการเพื่อให้ยังมีความมั่นคงทางการเงิน หากต้องเผชิญกับการชะลอตัวของการดำเนินงาน
- จัดทำสายด่วนสำหรับคนพิการเพื่อให้สามารถสื่อสารกับภาครัฐและแจ้งข้อวิตกกังวล
- สนับสนุนให้หน่วยงานจัดหาผู้ดูแลคนพิการสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันตัวโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ หน้ากากอนามัย ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดมือ
- สนับสนุนให้ผู้ดูแลคนพิการสามารถเข้าถึงการตรวจหาเชื้อ นอกเหนือไปจากกลุ่มสำคัญอื่น ๆ ที่มีการระบุ

เพิ่มมาตรการสำหรับคนพิการที่อาศัยในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง

ประสานกับคนพิการและองค์กรตัวแทนคนพิการเพื่อกำหนดการดำเนินงานเพื่อปกป้องคนพิการที่อาศัยอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง

- สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาบริการให้แก่คนพิการที่อยู่ภายใต้บริบทสถานให้ความดูแล⁶

⁵ หน่วยงานที่ให้บริการแก่คนพิการในชุมชนอาจหมายถึงหน่วยงานที่จัดหาผู้ดูแล จัดหางานให้คนพิการเป็นการเฉพาะ หรือการบำบัดเฉพาะสำหรับคนพิการ และการให้คำปรึกษาแก่คนพิการ

⁶ บริบทสถานให้ความดูแล ได้แก่ เรือนจำคุมขัง โรงพยาบาลจิตเวช และบ้านพักดูแล

โควิด-19

- ค้นหาคนพิการในเรือนจำคุก และทัณฑสถาน และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ดำเนินมาตรการควบคุมการติดเชื้อและกำหนดแผนฉุกเฉิน
- จัดให้คนพิการที่ไร้บ้านได้มีน้ำ อาหาร ที่พัก และได้รับการดูแลด้านสุขภาพอย่างเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และสามารถปฏิบัติตามมาตรการป้องกันขั้นพื้นฐานในการป้องกันการติดเชื้อได้
- พิจารณาความต้องการของคนพิการในการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อการระบาดของโรคโควิด-19 ในบริบทมนุษยธรรม (humanitarian settings) รวมถึงคนพิการที่อาศัยอยู่ในสถานการณ์ของการถูกบังคับย้ายถิ่นฐาน ค่ายผู้ลี้ภัยและคนต่างด้าว การตั้งถิ่นฐานอย่างไม่เป็นทางการ และชุมชนแออัดในเมือง

สนับสนุนให้มาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ ครอบคลุมความต้องการของคนพิการ

ประสานงานกับคนพิการและองค์กรผู้แทนคนพิการเพื่อให้มั่นใจว่าการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเนื่องจากการระบาดของโรคโควิด-19 ครอบคลุมความต้องการของคนพิการ

- สนับสนุนให้ผู้ดูแลคนพิการถูกจัดเป็นเจ้าหน้าที่ที่จำเป็น (essential workers) และได้รับการยกเว้นจากมาตรการเคอร์ฟิวและมาตรการปิดเมือง
- ได้รับการยกเว้น เพื่อให้คนพิการที่อาจประสบความทุกข์สาหัสดังกับการต้องจำกัดพื้นที่อยู่ภายในบ้านได้รับอนุญาตให้สามารถออกจากบ้านได้เป็นระยะเวลาสั้น ๆ และอย่างปลอดภัยในระหว่างที่มีการดำเนินมาตรการเคอร์ฟิวและมาตรการปิดเมือง
- สนับสนุนให้มาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ โดยไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความพิการ โดยที่มาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ จะต้องไม่ลดทอนกลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนสำหรับคนพิการในบริบทของสถานให้ความดูแล

โควิด-19

การดำเนินงานของบุคลากรสาธารณสุข

จัดให้การดูแลสุขภาพเข้าถึงได้ ราคาเหมาะสมและครอบคลุมกลุ่มคนพิการ

- ปฏิบัติตาม [แนวทางสำหรับบุคลากรสาธารณสุขโดยองค์การอนามัยโลก](#)⁷ ในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19
- ดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าสถานพยาบาลทุกแห่งที่ให้บริการตรวจหาเชื้อและบริการที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 สามารถเข้าถึงได้โดยคนพิการ ลดอุปสรรคด้านกายภาพ (เช่น พื้นทางเท้าที่ไม่สม่ำเสมอ บันได พื้นในที่เข้าถึงยาก หรืออุปกรณ์ที่ใช้ได้ยาก) อุปสรรคด้านทัศนคติ (เช่น การตีตราทางสังคมต่อความพิการ และการปฏิเสธการให้บริการที่จำเป็น) และอุปสรรคด้านการเงิน (เช่น การรักษาพยาบาลหรือการเข้าถึงสถานพยาบาลมีค่าใช้จ่ายสูง) กระจายข้อมูลข่าวสารด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 ให้คนพิการและผู้ดูแลสามารถเข้าถึงได้
- จัดทำข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลายและเข้าใจง่ายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างกัน ไม่ควรพึ่งพาการให้ข้อมูลด้วยการบอกเล่าหรือการเขียนเท่านั้น แต่ควรปรับวิธีการสื่อสารเพื่อให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตสังคม การรับรู้ และสติปัญญาสามารถเข้าใจได้
- ให้คำปรึกษาทางบ้านแก่คนพิการ โดยครอบคลุมความต้องการด้านสุขภาพทั่วไปและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 ตามความเหมาะสม
- พัฒนาและกระจายข้อมูลแก่บุคลากรสาธารณสุขเพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบจากโรคโควิด-19 ที่มีต่อคนพิการในด้านสุขภาพและสังคม
- ให้ความช่วยเหลืออย่างเพียงพอแก่คนพิการที่มีความต้องการที่ซับซ้อนกว่าคนอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องถูกแยกกักหรือกักกันตนเอง หากจำเป็น ควรประสานการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานให้บริการด้านสุขภาพและด้านสังคมกับครอบครัวและผู้ดูแล
- การตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัด (เช่น เครื่องช่วยหายใจ) ไม่ได้ขึ้นกับความบกพร่องทางกาย ความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ คุณภาพชีวิต หรือ อดีทางการแพทย์ต่อคนพิการ ปฏิบัติตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกเพื่อให้ความสำคัญกับกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง⁸

การให้บริการสาธารณสุขทางไกล

- ให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ การส่งข้อความ การประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านจิตสังคมและให้การดูแลสุขภาพแก่คนพิการ บริการเหล่านี้อาจเป็นการดูแลด้านสุขภาพทั่วไป ด้านการฟื้นฟู หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 ตามความเหมาะสม

⁷ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-rights-roles-respon-hw-covid-19.pdf?sfvrsn=bcabd401_0

⁸ <https://www.who.int/ethics/publications/infectious-disease-outbreaks/en/>

โควิด-19

การดำเนินงานของผู้ให้บริการแก่คนพิการในชุมชน

พัฒนาและใช้แผนความต่อเนื่องของการให้บริการ

- วางแผนรองรับหากทัศน์ที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ลดลง และกำหนดการดำเนินงานเพื่อเพิ่มเจ้าหน้าที่ธุรการและเจ้าหน้าที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านรวมถึงผู้ดูแลอย่างเหมาะสม
- กำหนดการดำเนินงานและประสานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากและอุปสรรคในการรับสมัครบุคลากรเข้าทำงาน ในขณะเดียวกันกับที่ยังคงรักษามาตรการป้องกัน อาทิ การตรวจสอบประวัติผู้ดูแลโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- จัดการอบรมเพิ่มเติม และจัดทำหลักสูตรออนไลน์ (หากเป็นไปได้) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เข้าใหม่ และเจ้าหน้าที่ที่ต้องขยายบทบาทหน้าที่
- ประสานกับหน่วยงานจัดหาผู้ดูแลและหน่วยงานด้านคนพิการในพื้นที่ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของบริการที่จำเป็นยิ่งยวดต่อคนพิการ และบริการที่ยังจำเป็นต้องเปิดให้บริการ รวมถึงระบุกลุ่มคนพิการที่มีความเปราะบางสูงสุดเมื่อมีการลดการให้บริการ

สื่อสารกับคนพิการและเครือข่ายช่วยเหลือคนพิการอย่างสม่ำเสมอ

- จัดทำข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับโรคโควิด-19 โดยเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและเครือข่ายช่วยเหลือคนพิการ ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลสำหรับแผนความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง การให้บริการสาธารณสุขทางไกล เบอร์โทรศัพท์สายด่วน สถานที่ให้บริการต่าง ๆ ด้านสาธารณสุข สถานที่ที่สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดมือหรืออุปกรณ์ฆ่าเชื้อได้เมื่อใกล้หมดหรือในกรณีที่คนพิการจำเป็นต้องแยกกักตัว
- ใช้ช่องทางการสื่อสารหลายรูปแบบ เช่น โทรศัพท์ การส่งข้อความ และสื่อโซเชียลมีเดีย ในการเผยแพร่ข้อมูล และแปลงข้อมูลที่มีอยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ตามความจำเป็น

ลดโอกาสสัมผัสโรคโควิด-19 ระหว่างการให้บริการแก่คนพิการในชุมชน

- จัดให้มีการอบรมและเพิ่มทักษะด้านการควบคุมการติดเชื้อให้แก่ผู้ดูแลคนพิการอย่างรวดเร็ว
- ผู้ดูแลคนพิการและผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (personal protective equipment) ได้แก่ หน้ากากอนามัย ถุงมือ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดมือ และพิจารณาสั่งซื้อผลิตภัณฑ์เหล่านี้เพิ่มเติม
- จัดให้มีบริการที่เหมาะสมสำหรับคนพิการผ่านช่องทางการให้คำปรึกษาจากที่บ้าน หรือช่องทางอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกับการให้บริการสาธารณสุขทางไกล

โควิด-19

ให้ความช่วยเหลืออย่างเพียงพอแก่คนพิการที่มีความต้องการซับซ้อน

- ระบุคนพิการที่มีความต้องการซับซ้อน และประสานกับคนพิการ ญาติ และหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในชุมชนเพื่อกำหนดแผนฉุกเฉินในกรณีผู้ดูแลมีจำนวนจำกัดหรือไม่มีเลย
- พิจารณาแนวโน้มที่คนพิการอาจประสบกับการกระทำรุนแรง การถูกทำร้าย และการถูกทอดทิ้ง อันเนื่องมาจากการรักษาระยะห่างทางสังคมและการหยุดชะงักของกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ให้ความสนับสนุนเพื่อบรรเทาความเสี่ยงดังกล่าว อาทิ การให้ข้อมูลสายด่วนที่คนพิการสามารถเข้าถึงเพื่อร้องเรียน

โควิด-19

การดำเนินงานในบริบทสถานให้ความดูแล

ลดโอกาสสัมผัสโรคโควิด-19

ดำเนินการอย่างทันทีเพื่อลดโอกาสสัมผัสโรคโควิด-19 ในบริบทสถานให้ความดูแล

- ระบุกลุ่มคนพิการที่มีความเสี่ยงสูง และประสานกับคนพิการ ญาติ และเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินมาตรการควบคุมการติดเชื้อ
- สถานให้ความดูแลต้องมีความสะอาดและถูกสุขอนามัย และมีอุปกรณ์และเครื่องใช้ในการทำความสะอาดและการสุขาภิบาลที่พร้อมใช้และเข้าถึงได้
- ลดความแออัดของสถานที่ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยการปรับการกระจายพื้นที่
- ลดจำนวนผู้ที่อาศัยในโรงพยาบาลจิตเวช โดยหากเป็นไปได้ อนุญาตให้คนพิการกลับบ้านได้เร็วขึ้น พร้อม ๆ กับจัดหาความช่วยเหลืออย่างเพียงพอสำหรับการกลับไปอยู่ในชุมชน
- ผู้ที่อยู่ในสถานดูแลคนพิการจะต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 และรู้วิธีการปฏิบัติตนตามมาตรการป้องกันขั้นพื้นฐาน
- ดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในระหว่างเวลาเยี่ยม และอำนวยความสะดวกในการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการสื่อสารกับญาติและโลกภายนอก (เช่น การโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต การสื่อสารผ่านทางวิดีโอ)

เตรียมความพร้อมต่อการติดเชื้อในสถานให้ความดูแล

- จัดให้มีการตรวจหาเชื้อและการดูแลทางการแพทย์แก่คนพิการในสถานให้ความดูแลเมื่อจำเป็น ส่งต่อคนพิการในสถานให้ความดูแลไปยังสถานบริการทางการแพทย์อย่างเหมาะสมหากจำเป็น
- เตรียมพร้อมต่อความต้องการเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อดูแลคนพิการที่ป่วยด้วยโรคโควิด-19 ที่มีการไม่รุนแรงและไม่จำเป็นต้องเข้าพักรักษาในโรงพยาบาล
- จัดหาอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (personal protective equipment) แก่คนพิการในสถานให้ความดูแลและเจ้าหน้าที่เมื่อจำเป็น
- ดำเนินมาตรการควบคุมการติดเชื้อสำหรับคนพิการในสถานให้ความดูแลที่ป่วยด้วยโรคโควิด-19 ที่ไม่จำเป็นต้องพักรักษาในโรงพยาบาล (เช่น ให้ใส่หน้ากากและจำกัดการสัมผัสกับคนพิการคนอื่น ๆ ในสถานให้ความดูแล)

โควิด-19

จัดให้ความช่วยเหลืออย่างเพียงพอแก่คนพิการในสถานให้ความดูแล

- จัดให้มีเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ และมีอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อการรักษาความต่อเนื่องของการให้ความดูแลช่วยเหลือคนพิการในสถานให้ความดูแล
- จัดให้คนพิการในสถานให้ความดูแลที่เผชิญความทุกข์ในระหว่างการระบาดสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านจิตสังคม รวมถึงบริการด้านจิตสังคมทางโทรศัพท์หรือออนไลน์ และการให้ความช่วยเหลือจากคนพิการด้วยกันเอง

คุ้มครองสิทธิของคนพิการในสถานให้ความดูแลในช่วงระบาดของโรคโควิด-19

- ติดตามตรวจสอบและรับประกันว่าคนพิการในสถานให้ความดูแลจะไม่ถูกละเมิดสิทธิหรือถูกละเลย และไม่มีการใช้หรือเพิ่มมาตรการเชิงบังคับขู่เข็ญกับคนพิการในสถานให้ความดูแลในระหว่างการระบาด
- จัดให้มีการติดตามตรวจสอบ และสร้างความมั่นใจว่ากลไกร้องเรียนต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและใช้ได้

โควิด-19

การดำเนินงานของชุมชน

มาตรการป้องกันขั้นพื้นฐานที่ประชาชนจำเป็นต้องปฏิบัติ

- ปฏิบัติตามแนวทางมาตรการป้องกันขั้นพื้นฐานสำหรับโรคโควิด-19 โดยองค์การอนามัยโลก และให้ความสำคัญกับความเสี่ยงของโรคโควิด-19 อย่างจริงจัง โดยระลึกเสมอว่าแม้ว่าท่าน อาจไม่มีความเสี่ยงสูงต่อการป่วยรุนแรง แต่อาจแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นที่มีความเสี่ยงสูงได้

มาตรการองค์กรในการควบคุมโรคและการจัดให้มีการทำงานที่ยืดหยุ่น

- ปฏิบัติตาม [แนวทางขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการจัดเตรียมสถานที่ทำงานให้พร้อม](#) ต่อการระบาดของโรคโควิด-19⁹
- หากเป็นไปได้ จัดให้มีการทำงานที่ยืดหยุ่นที่อนุญาตให้คนพิการสามารถทำงานทางไกล และสนับสนุนให้คนพิการมีเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการทำงานทางไกล รวมถึงอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการที่ปกติมิให้ใช้ในที่ทำงาน
- หากการทำงานทางไกลเป็นไปได้ พิจารณาให้คนพิการที่มีความเสี่ยงสูงต่อการป่วยรุนแรงสามารถลาพักได้ (รวมถึงการจ่ายค่าแรงในช่วงลาพัก) จนกว่าความเสี่ยงในการติดเชื้อจะลดลง โดยควรตรวจสอบนโยบายและความสนับสนุนจากภาครัฐแก่นายจ้างเพื่อให้สามารถดำเนินมาตรการเหล่านี้
- มีมาตรการควบคุมการติดเชื้อในที่ทำงานที่สามารถเข้าถึงได้ อาทิ มีจุดทำความสะอาดมือ

มาตรการร้านค้าเพื่อเพิ่มการเข้าถึงสำหรับประชากรกลุ่มเปราะบาง

- พิจารณาจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะสำหรับคนพิการและประชากรกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ ให้สามารถเข้าถึงร้านค้าได้ หรือทางเลือกอื่น ๆ ที่เอื้อให้คนพิการสามารถซื้อของได้ (เช่น การบริการจัดส่งถึงบ้าน การซื้อของออนไลน์)

การหนุนเสริมคนพิการโดยครอบครัว เพื่อน และเพื่อนบ้าน

- ได้ถามทุกข์สุขของคนพิการเป็นประจำเพื่อสนับสนุนด้านจิตใจและด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยยังคงรักษาระยะห่างทางสังคมตามที่กำหนด
- ระมัดระวังเมื่อพูดถึงไวรัสโควิด-19 โดยไม่ทำให้คนพิการรู้สึกเครียดมากยิ่งขึ้น

WHO reference number: WHO/2019-nCoV/Disability/2020.1

© World Health Organization 2020. Some rights reserved. This work is available under the CC BY-NC-SA 3.0 IGO licence.

⁹ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/getting-workplace-ready-for-covid-19.pdf?sfvrsn=359a81e7_6